

Informe resumen de actuacións

Programa icoopera

marzo 2016

icoopera
impulso I+D+i e TIC

Este programa foi promovido e financiado pola Xunta de Galicia, a través da Consellería de Economía, Emprego e Industria e pola Unión Europea a través do Fondo Social Europeo (FSE).

Fondo Social Europeo
"O FSE inviste no teu futuro"

XUNTA
DE GALICIA

Autores:

SERVIGUIDE CONSULTORÍA, S.L.
ASOCIACIÓN GALEGA DE COOPERATIVAS AGOALIMENTARIAS - AGACA

Coordinación:

Subdirección Xeral de Economía Social

Edita:

Consellería de Economía, Emprego e Industria, Subdirección Xeral de Economía Social

© Xunta de Galicia. 2016

Esta obra está dispoñible para a súa consulta e descarga na seguinte ligazón:
<https://libraria.xunta.gal/gl/informe-resumo-de-actuacions-programa-icoopera-marzo-2016>

Esta obra distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIgual 4.0 España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visite:
https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.es_ES

ÍNDICE

1 INTRODUCCIÓN.....	4
2 PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA icoopera	6
3 DETALLE DAS ACTUACIÓNS	9
3.1 Divulgación, formación, dinamización e asesoramento permanente	9
3.1.1. Accións divulgativas de sensibilización e dinamización	9
3.1.2. Accións formativas en materia de I+D+i e TIC	14
3.1.3. Asesoramento técnico	19
3.1.4. Dinamización de redes de intercooperación	19
3.2. Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas	27
3.3. Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC	29
3.4. Plataforma web de innovación e TIC	37
3.5. Estudos e publicacións en materia de I+D+i e TIC	42
3.6. Promoción do programa	45
3.6.1. Material promocional	45
3.6.2. Xornada de difusión de resultados.....	46
4 CRONOLOXÍA DOS TRABALLOS REALIZADOS	48

1 INTRODUCCIÓN

As sociedades cooperativas, como verdadeiras institucións socioeconómicas, fan fronte ás constantes transformacións que, de forma progresiva, se producen no mundo actual.

Os cambios tecnolóxicos, económicos e na organización de traballo que dan especial protagonismo ás pequenas e medianas empresas, abren ás cooperativas amplas expectativas para a súa expansión, pero é preciso que leven a cabo un proceso de mellora da súa competitividade e fortalecemento interno.

Os coñecementos quedan obsoletos cada vez con maior rapidez, polo que a investigación, a innovación, a creatividade e a xestión do coñecemento son factores determinantes para a supervivencia das empresas, e as cooperativas non poden ser alleas a este proceso.

O Libro branco do cooperativismo galego xa sinalaba a necesidade de impulsar por medio das cooperativas de servizos a mellora na xestión empresarial, a obtención de vantaxes derivadas do “saber facer”, o deseño de políticas de calidade, o investimento conxunto en I+D+I e o acceso ás novas tecnoloxías.

Neste sentido, o Plan estratéxico para o cooperativismo recolleu, dentro das distintas liñas de actuación para a promoción e fomento do cooperativismo na comunidade autónoma, o impulso, a investigación, o desenvolvemento tecnolóxico e a innovación no sector cooperativo, favorecendo a creación de proxectos de cooperación, o desenvolvemento de proxectos comúns, o intercambio de experiencias e fomentando a transferencia de coñecementos tanto no seo da cooperativa como a través das relacións con outros axentes do Sistema Galego de Innovación.

Por outra banda, unha adecuada estratexia nesta materia require un adecuado emprego das tecnoloxías da información e das comunicacións que actualmente están á disposición dos cidadáns e das empresas; a súa eficaz

utilización convértese nunha ferramenta de primeira orde para potenciar a competitividade das cooperativas e complementar adecuadamente a súa aposta pola investigación, o desenvolvemento e a innovación.

Neste contexto xorde o **Programa icoopera**, iniciativa impulsada pola que hoxe é Consellería de Economía, Emprego e Industria, a través da Secretaría Xeral de Emprego, para potenciar a investigación, o desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e o uso das tecnoloxías da información e as comunicacións na contorna das cooperativas galegas. Esta edición do programa desenvolveuse desde novembro de 2014 ata febreiro de 2016.

2 PRINCIPAIS RESULTADOS DO PROGRAMA icoopera

O obxecto do Programa icoopera foi a prestación de servizos de consultoría para a realización de actividades de promoción do cooperativismo no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, mediante o impulso da I+D+i e a utilización intensiva das TIC. Foi cofinanciado polo Fondo Social Europeo, no marco do programa operativo FSE Galicia.

A continuación preséntase un resumo dos **principais resultados** obtidos ao longo do desenvolvemento do proxecto:

- **Accións divulgativas de sensibilización e dinamización.**

Programáronse **catro accións divulgativas** de sensibilización e dinamización de carácter presencial, en materia de I+D+i e TIC. A estas xornadas asistiron **99 participantes**, repartidos entre as diferentes convocatorias:

- Xornada 1: Santiago - MUPEGA - Data: 18/03/2015
- Xornada 2: Pontevedra - Pazo da Deputación - Data: 27/05/2015
- Xornada 3: Vigo - Edificio Xunta de Galicia - Data: 20/10/2015
- Xornada 4: Ourense - Pazo da Deputación - Data: 27/10/2015

- **Accións formativas en materia de I+D+i.**

Elaborouse documentación, docencia en liña e xornada presencial de **catro accións formativas** específicas en materia de I+D+i, de carácter mixto (20 horas en modalidade virtual e 5 horas presenciais). Nestes cursos recibíronse un total de **80 inscricións**, das cales un 48,75% superou con éxito o curso no que estaba apuntado. As accións foron as seguintes:

- Curso “Vixilancia estratéxica”
- Curso “Creatividade”
- Curso “Xestión de proxectos de I+D+i”
- Curso “Estratexias de innovación e comercialización de resultados de I+D+i”

- **Accións formativas en materia TIC.**

Tamén se desenvolveron **catro accións formativas** específicas en materia de TIC, de carácter mixto (20 horas en modalidade virtual e 5 horas presenciais). Nas accións formativas en materia de TIC acadáronse **128 inscricións**, das cales un 47,66% superou con éxito o curso correspondente. As accións foron:

- Curso: “Presenza en internet e uso básico das TIC”
- Curso: “Marketing dixital e redes sociais”
- Curso: “Comercio electrónico”
- Curso: “Ferramentas TIC para a xestión avanzada dunha cooperativa”

- **Dinamización de redes de intercooperación.**

O equipo do proxecto traballou na dinamización de **5 redes** de intercooperación, ás que asistiron un total de **83 persoas interesadas**, realizando xuntanzas entre **43 cooperativas e persoas expertas** nas temáticas seguintes:

- “Xestión da canle comercial nas cooperativas”
- “A mellora da loxística no transporte”
- “Valorización de residuos agrarios”
- “Eficiencia enerxética”
- “As TIC na educación: e, agora, que?”

- **Desenvolvemento de programas de I+D+i**

Ofreceuse apoio individualizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas que amosaron interese por sacar adiante novos produtos e servizos, a través do acompañamento e titorización de **10 proxectos** de innovación, que se presentaron a diferentes convocatorias de axudas públicas:

- Proxecto “ECOVIN” - EIDOSELA, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “RATIÑO” - VIÑA MORAIMA, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “GALILACTO” - FEIRACO, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “HUMIDIMETROS_RF” - STRELIA, S. COOP. GALEGA
- Proxecto “CARAVEL” - AGROFLOR, S. COOP. GALEGA

- Proxecto “OPTIFAB” - TERRAS DA MARIÑA, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “PEMENTO” - SANTA MARÍA DE O VAL, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “CORDEIRO” - VÉLARO, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “FABAS” - TERRAS DA MARIÑA, S.COOP. GALEGA
- Proxecto “CASTIÑEIROS” - AMARELANTE, S.COOP. GALEGA

- **Desenvolvemento de programas de inmersión nas TIC**

O eixo central das actuacións foi o desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC, a través do contacto e asistencia a **94 organizacións**, entre as que se executaron:

- **50 itinerarios básicos**, incluíndo facilitar a presenza en internet e redes sociais, revisión da imaxe corporativa e mesmo creación da web da cooperativa.
- **44 itinerarios avanzados**, para a creación dunha tenda virtual no portal e-coopmercio, o apoio na selección dun sistema de xestión ou o deseño de campañas de marketing en internet.

- **Plataforma web de innovación e TIC**

Púxose en marcha do **novo sitio web** de innovación e TIC baixo o dominio www.innovacioncooperativas.coop. Neste espazo web ofreceuse información e asistencia sobre o proxecto e serviu como plataforma de formación e difusión.

- **Estudos e publicacións en materia de I+D+i e TIC**

Elaboración dunha **guía divulgativa en materia de I+D+i e TIC**. O documento pode ser descargado no enlace:

<https://libraria.xunta.gal/gl/idi-e-tic-nas-cooperativas-galegas-guia-de-recomendacions>

- **Promoción do programa**

Creación da imaxe corporativa do proxecto e outro material promocional, así como organización de dunha **xornada de presentación e difusión de resultados** como peche do servizo.

3 DETALLE DAS ACTUACIÓNS

As actividades propostas estaban dirixidas e enfocadas fundamentalmente a cooperativistas e ao persoal técnico e xestor de cooperativas, e incluían servizos de información, formación, titorización en proxectos de I+D+i e melloras en TIC, dinamización das redes de intercooperación e servizos de divulgación e difusión.

Nos seguintes apartados descríbense máis en detalle as actuacións desenvolvidas durante a presente edición do programa icoopera.

3.1 Divulgación, formación, dinamización e asesoramento permanente

Traballos de divulgación, formación dinamización de redes de intercooperación e asesoramento técnico permanente en materia de I+D+i e TIC dirixidas a cooperativistas, e ao persoal técnico e xestor de cooperativas.

3.1.1. Accións divulgativas de sensibilización e dinamización

Ao longo do proxecto icoopera, realizáronse catro accións divulgativas en materia de I+D+i e TIC, de carácter presencial e dirixidas a xestores e cooperativistas. O obxectivo fundamental destas xornadas foi a sensibilización na importancia da actividade innovadora e do uso das tecnoloxías da información e da comunicación como motor de negocio.

Coa idea de cubrir todo o territorio da Comunidade Autónoma galega, as catro accións divulgativas realizáronse ns catro provincias galegas. En concreto, estas realizáronse en Santiago de Compostela, Pontevedra, Vigo e Ourense.

<i>Accións divulgativas realizadas</i>		
Data	Lugar	Relatores
Mércores 18/03/2015	Santiago de Compostela Museo Pedagógico de Galicia	- Carmen Bouso Montero, Directora Xeral de Traballo e Economía Social. - Fernando Simón, de Pulponor, S. Coop. Galega. - José Manuel Parada, de O Canto da Balea, S. Coop. Galega. - Carlos Fontal, de Delagro, S. Coop.
Mércores 27/05/2015	Pontevedra Pazo da deputación	- Higinio Mougán Bouzón, do equipo do proxecto icoopera. - Alba Paz Boubeta, Subdirectora Xeral de Cooperativas e Economía Social. - Jorge Lafuente, experto en TIC.
Martes 20/10/2015	Vigo Edificio da Xunta de Galicia <i>Xornada práctica</i>	- Emilio Martínez, de Serviguide. - Daniel Lorenzo, de SICOM, S.L..
Martes 27/10/2015	Ourense Pazo da Deputación	- Higinio Mougán Bouzón, do equipo do proxecto icoopera. - Alba Paz Boubeta, Subdirectora Xeral de Cooperativas e Economía Social. - Beatriz Monfort, de TECNOPOLE - Jorge Lafuente, experto en TIC.

Os relatorios foron ofrecidos polo persoal técnico do proxecto icoopera, encargado da elaboración de todo o material preciso. Á presentación das xornadas foron invitados representantes da Consellería de Economía, Emprego e Industria, como promotora dos eventos. Para completar a oferta de relatores, solicitouse a colaboración de expertos externos que achegaran a súa visión complementaria sobre temas específicos de innovación e TIC.

O mércores 18 de marzo, celebrouse a primeira xornada do proxecto icoopera no Museo Pedagógico de Galicia, co fin de dar asesoramento, acompañamento

e orientación ás pequenas e medianas cooperativas en materia de I+D+i e tecnoloxías da información.

Ao longo da mañá, que comezou coa apertura de Carmen Bouso Montero, Directora Xeral de Traballo e Economía Social, as persoas asistentes puideron coñecer en que consistía o programa e cales eran os servizos que ofertaba. Tamén tiveron a oportunidade de coñecer de primeira man tres casos de éxito de cooperativas galegas na aplicación da I+D+i e as TIC. Así, Fernando Simón, de Pulponor, S. Coop. Galega, e José Manuel Parada, de O Canto da Balea, S. Coop. Galega, falaron do papel fundamental que ten a innovación nas súas cooperativas. Por outra banda, Carlos Fontal, de Delagro, S. Coop, deu a coñecer a súa experiencia de como as TICs funcionan como motor de desenvolvemento.

O mércores 27 de maio, celebrouse a segunda xornada do proxecto icoopera no Salón de Actos do Edificio Administrativo do Pazo da Deputación de Pontevedra. Comezou coa apertura de Alba Paz Boubeta, Subdirectora Xeral de Cooperativas e Economía Social, e presentada por Higinio Mougán Bouzón, do equipo do proxecto icoopera, e os asistentes puideron coñecer en que consistiu o programa e cales eran os servizos que ofertaba.

O equipo do proxecto icoopera tamén lles amosou aos asistentes cales eran as principais convocatorias de axudas públicas á innovación das que se poden beneficiar. Para rematar, Jorge Lafuente, experto en TIC, amosou de xeito didáctico como realizar un aproveitamento das TIC nas cooperativas de xeito que actúen como motor de desenvolvemento.

O martes 20 de outubro, celebrouse a terceira xornada do proxecto icoopera, no Edificio da Xunta de Galicia en Vigo. Ao ser unha xornada fundamentalmente práctica, planificouse unha primeira presentación na que se traballou a innovación dende o modelo de negocio.

Emilio Martínez, de SERVIGUIDE, presentou o enfoque cara a estratexia do “Océano Azul”, ferramentas para facilitar que os nosos produtos e servizos encaixen coas necesidades dos usuarios e metodoloxías para desenvolver un modelo de negocio de éxito. Na segunda presentación, Daniel Lorenzo, de

SICOM, deu a coñecer a súa experiencia como profesional das TIC e o marketing dixital, amosando as claves para guiar as empresas na súa transformación cara o mundo dixital.

O martes 27 de outubro, celebrouse a cuarta xornada do proxecto icoopera na Sala Central do Centro Cultural Marcos Valcárcel (Deputación de Ourense). Comezou coa apertura de Alba Paz Boubeta, presentada por Higinio Mougán Bouzón. O equipo do proxecto icoopera amosoulles ás persoas asistentes cal era a situación das actuacións que se estaban a realizar nas cooperativas.

Beatriz Monfort, técnica de proxectos, explicou como lles pode axudar o Parque Tecnolóxico de Galicia, SA ás cooperativas galegas á hora de iniciar actividades en innovación. Para rematar, Jorge Lafuente, experto en TIC, amosou de xeito moi didáctico como mellorar a posición das cooperativas no mercado e na sociedade a través TIC.

3.1.2. Accións formativas en materia de I+D+i e TIC

Para a realización de accións formativas específicas en materia de I+D+i, programáronse catro actividades de carácter mixto (20h teleformación + 5h presenciais), coa pretensión de proporcionar ao persoal xestor, directivo e profesional das organizacións cooperativas un conxunto de coñecementos, ferramentas e pautas metodolóxicas que, complementados co estudo de casos de éxito, lles permitirán deseñar a estratexia de innovación nas súas empresas e levar a cabo a xestión da I+D+i nas súas respectivas organizacións.

Accións formativas en materia de I+D+i de carácter mixto		
Curso	Duración	Obxectivos
 CURSO VIXILANCIA ESTRATÉXICA	Desde 04/2015 20hT+5hP	- Coñecer as claves para a implantación dun sistema de vixilancia tecnolóxica nunha organización. - Aplicación de ferramentas para a implantación da vixilancia tecnolóxica.
 CURSO CREATIVIDADE NO DESEÑO DE NOVOS PRODUCTOS E SERVIZOS	Desde 05/2015 20hT+5hP	- Optimizar o potencial creativo enfocado á innovación de profesionais e equipos. - Adquirir os coñecementos base sobre a utilización dalgunhas das técnicas de creatividade aplicables á xeración de ideas de valor.
 CURSO XESTIÓN DE PROXECTOS DE I+D+i	Desde 09/2015 20hT+5hP	- Fomentar entre os asistentes as boas prácticas e dinámicas necesarias para a correcta xestión dun proxecto de I+D+i. - Transmitir os coñecementos necesarios para a planificación e documentación adecuada dos seus proxectos.
 CURSO ESTRATEXIAS DE INNOVACIÓN E COMERCIALIZACIÓN DE RESULTADOS	Desde 11/2015 20hT+5hP	- Coñecer as estratexias de innovación ás que se pode enfrontar unha organización e os pasos principais para transformar unha idea nun produto de éxito no mercado. - Asegurar as posibilidades de posta en valor dos resultados da innovación cara á súa transferencia ao mercado.

Buscando incentivar a participación por parte dos e das cooperativistas, o alumnado que completou os catro cursos propostos ao longo do servizo (80h

teleformación + 20h presenciais), obtivo ademais un recoñecemento do equipo formador como **xestor de innovación**.

Tamén se programaron catro actividades formativas específicas en materia de TIC, para proporcionar un conxunto de coñecementos, ferramentas e pautas metodolóxicas facilitando a incorporación das tecnoloxías da información e da comunicación nas organizacións.

Accións formativas en materia de TIC de carácter mixto		
Curso	Duración	Obxectivos
 CURSO PRESENZA EN INTERNET E USO BÁSICO DAS TIC	Desde 04/2015 20hT+5hP	- Presentar o proceso xeral para adquirir a presenza na internet. - Pautas para a xeración de contidos de interese, a imaxe corporativa, necesidades de comunicación e mensaxe que se desexa proxectar cara o exterior. - Coñecer as ferramentas básicas para o eficiente aproveitamento de internet na organización.
 CURSO MARKETING DIXITAL E REDES SOCIAIS	Desde 05/2015 20hT+5hP	- Integrar internet nos plans de comunicación da organización para comunicar con éxito os seus produtos ou servizos. - Coñecer as principais técnicas para xestionar eficazmente as relacións e a presenza nas principais redes sociais. - Visibilidade en internet e promoción on-line.
 CURSO COMERCIO ELECTRÓNICO	Desde 10/2015 20hT+5hP	- Coñecementos e ferramentas xerais para a adopción do comercio electrónico dentro da organización. - Identificación e posta en marcha dos elementos básicos na estrutura e funcionamento dun servizo de comercio electrónico.
 CURSO FERRAMENTAS TIC PARA A XESTIÓN AVANZADA DUNHA COOPERATIVA	Desde 11/2015 20hT+5hP	- Coñecer as principais ferramentas TIC de software libre para apoiar a xestión e funcionamento das cooperativas.

De novo, para incentivar a participación dos e das cooperativistas, o alumnado que completou os catro cursos propostos (80h teleformación + 20h presenciais), obtivo ademais un recoñecemento do equipo formador como **dinamizador TIC**.

Estableceuse tamén un sistema de foros de axuda, específicos para cada curso, para facilitar o contacto entre alumnado e profesorado. As ofertas formativas estiveron abertas ao longo de toda a duración do proxecto para facilitar o seguimento dos cursos e a participación de novos alumnos durante o servizo.

Nas accións formativas desenvolvidas no marco do proxecto icoopera houbo un total de 208 inscricións, de 44 persoas participantes nos cursos, pertencentes a 37 cooperativas. A distribución das matrículas nas oito actividades propostas foi a seguinte:

Nas accións formativas en materia de I+D+i recibíronse un total de 80 solicitudes de inscrición, das cales un 48,75% completou con éxito o curso correspondente. Na táboa seguinte preséntase a desagregación de horas

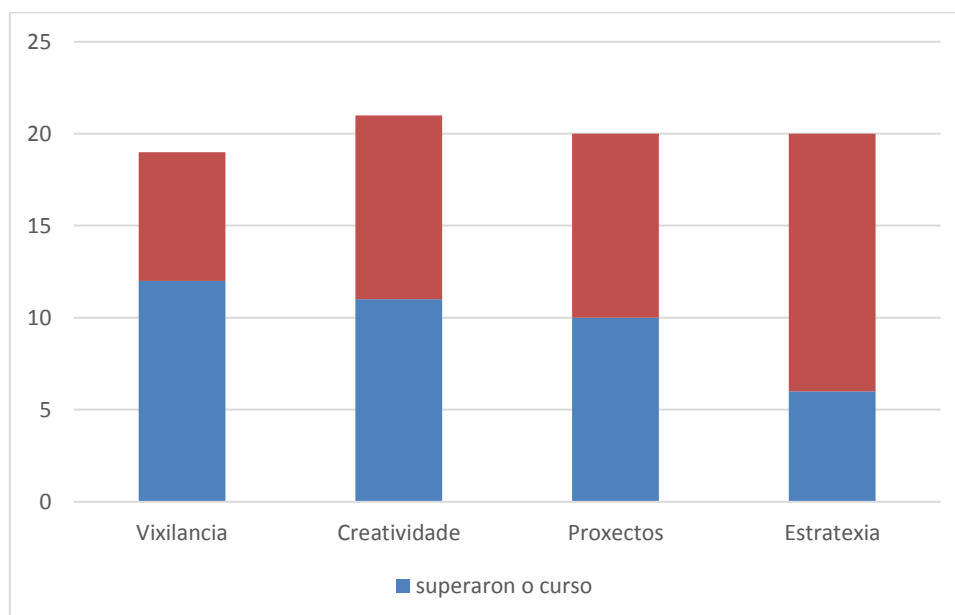

formativas e participantes por cada unha das catro actividades propostas, coa porcentaxe de éxito correspondente para cada unha delas.

	Vixilancia	Creatividade	Proxectos	Estratexia
Horas teleformación	20	20	20	20
Horas presenciais	5	5	5	5
Alumnado	19	21	20	20
Superaron o curso	12	11	10	6
% éxito	63%	52%	50%	30%

A continuación preséntanse de xeito gráfico os datos anteriores relacionando o alumnado matriculado por actividade formativa en materia de I+D+i co número de participantes que superaron o curso correspondente.

**Persoas matriculadas nas accións
formativas en materia de I+D+i**

Nas accións formativas en materia de TIC acadáronse as 128 solicitudes de inscrición, das cales un 47,66% superou con éxito o curso correspondente. Na táboa seguinte preséntase a desagregación de horas formativas e número de

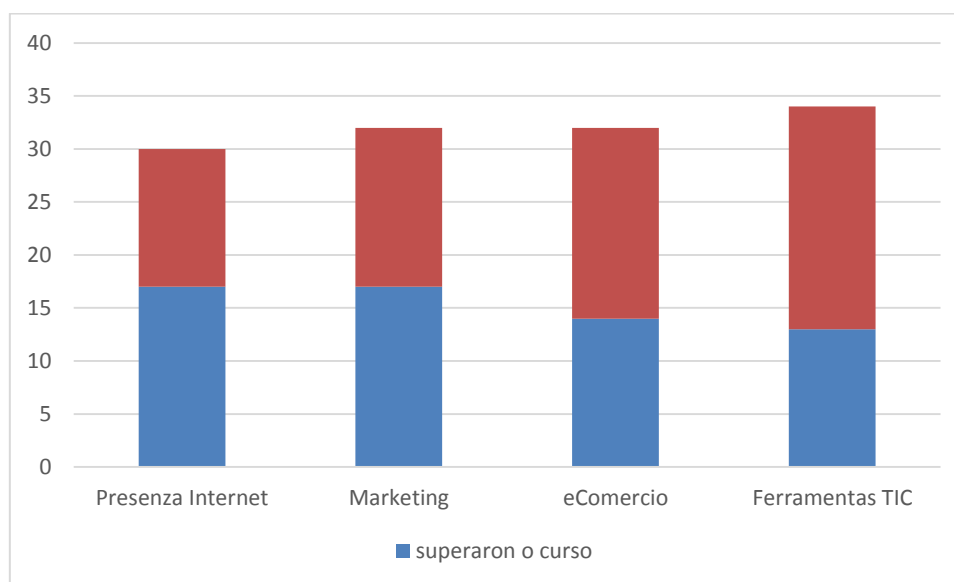

participantes concreto por cada unha das catro actividades propostas, coa porcentaxe de éxito correspondente para cada unha delas.

	Presenza Internet	Marketing	eComercio	Ferramentas TIC
Horas teleformación	20	20	20	20
Horas presenciais	5	5	5	5
Alumnado	30	32	32	34
Superaron o curso	17	17	14	13
% éxito	57%	53%	44%	38%

A continuación preséntanse de xeito gráfico os datos anteriores relacionando o alumnado matriculados por actividade formativa en materia de TIC co número de participantes que superaron o curso correspondente.

Persoas matriculadas en accións formativas en materia de TIC

De entre todas as persoas matriculadas as que acadaron o recoñecemento de **xestores de innovación foron 6** e as que obtiveron o diploma de **dinamizador TIC foron 12**.

3.1.3. Asesoramento técnico

Ao longo do desenvolvemento do proxecto, estableceuse un mecanismo para o asesoramento técnico permanente ás cooperativas en todos os aspectos relacionados coa xestión de proxectos, a utilización das TIC e temas afíns, así como en cuestións relacionadas con convocatorias de axudas para proxectos e fiscalidade da I+D+i.

Para tal fin, puxéronse a disposición das persoas usuarias teléfonos de contacto, ademais dun enderezo de correo electrónico (info@innovacioncooperativas.coop), para facilitar as súas consultas ao persoal técnico encargado do servizo.

Ademais estableceuse unha canle de comunicación a través dun formulario de contacto incluído na páxina web do proxecto (<http://www.innovacioncooperativas.coop/contacto/>) e un foro aberto para intercambio de experiencias na inmersión TIC, así como para o seguimento de cuestións e FAQs relacionadas coa prestación do servizo.

3.1.4. Dinamización de redes de intercooperación

Unha rede de intercooperación é un conxunto de cooperativas que traballan conxuntamente para obter uns determinados resultados compartidos. O equipo do proxecto traballou na dinamización de 5 redes de intercooperación, ás que asistiron un total de 83 persoas interesadas, realizando xuntanzas entre 43 cooperativas e expertos nas temáticas seguintes:

<i>Dinamización de redes de intercooperación</i>		
Rede	Participantes	Obxectivos
“Xestión da canle comercial nas cooperativas”	Cooperativas de horta fresca e especialistas en xestión de canles comerciais.	- Analizar os problemas das cooperativas participantes nas súas estratexias innovadoras na xestión comercial.
“A mellora da loxística no transporte”	Cooperativas, fábricas de pensos, industrias lácteas, transportistas e profesores da USC	- Compartir experiencias e buscar modos de mellorar a loxística de traslado de mercadorías e produtos.

“Valorización de residuos agrarios”	Cooperativas gandeiras e expertos do CIAM	- Análise e posta en común dos problemas, necesidades e oportunidades das cooperativas agrarias e gandeiras no tratamento de residuos.
“Eficiencia Enerxética”	Cooperativas de traballo asociado, cooperativas agrarias, expertos EnergyLab e Gaélica Solar	- Analizar as posibilidades da enerxía fotovoltaica a través de diferentes iniciativas e o aproveitamento enerxético dos xurros.
“As TIC na educación: e, agora, que?”	Cooperativas de ensino e expertos en TIC	- Debater sobre as necesidades e oportunidades das cooperativas de ensino no ámbito das TIC.

A colaboración do persoal técnico do servizo icoopera encamiñouse a dotar estes grupos de traballo ou redes de intercooperación, das ferramentas necesarias para a dinamización das súas actividades, así como potenciar a adopción das TIC. Coa finalidade de pór en práctica a dinamización destas redes de intercooperación, realizáronse as xornadas que se describen a continuación.

A primeira reunión tivo lugar o venres 24 de abril de 2015, traballando coa rede de intercooperación “**Xestión da canle comercial nas cooperativas**”. O obxectivo desta rede é analizar as problemáticas das cooperativas participantes nas súas estratexias innovadoras na xestión comercial. As cooperativas participantes nesta xornada pertencen ao sector agroalimentario e comercializan os seus produtos de horta frescos.

Un dos temas principais da reunión foi o comercio electrónico como canle de comercialización: Business to Consumer (B2C), Business to Business (B2B). Tamén se falou de sistemas de distribución a través de plataformas de comercialización e a existencia de procedementos e calidades. As conclusións máis salientables da xornada foron as seguintes:

- » Ao longo de todo o proceso de comercialización hortofrutícola figuran toda unha serie de innovacións que na maior parte dos casos veñen demandadas polos mercados e os consumidores, e noutras significan propostas da produción, da distribución e incluso do transporte.
- » A competencia interna e externa obriga as cooperativas continuamente a innovar en gama de produtos, métodos e técnicas de cultivo, elementos de manipulación e almacenaxe, formas de presentar o produto, melloras na carga e descarga, etc.
- » En relación coas TIC, no ámbito comercial, as cooperativas veñen facendo uso da información procedente de diversas fontes relevantes, así como de distintas ferramentas especializadas na súa recollida, creación, administración e comunicación, considerándose esenciais para a eficiencia e eficacia de calquera canle de comercialización.
- » A aplicabilidade do comercio electrónico en distintos ámbitos, algúns tan diversos como o comercio entre empresas (B2B) e tamén o que se realiza entre empresas e os seus consumidores finais (B2C). Para completar o proceso do comercio electrónico, necesítase recollida de información do mercado, aprovisionamento, almacenamento, pagamentos e servizo posvenda. As TIC permiten a obtención dun maior volume de información en termos máis precisos e exactos, o que fai posible que as cooperativas ofrezan produtos cun maior grao de adaptación ás características dos compradores, e non só a través de establecementos físicos.
- » As TIC non só están revolucionando a maneira de organizar e coordinar a comercialización, reducindo os custos e xerando novos produtos e servizos, senón que, ademais, levan a redefinir os límites dos mercados, modificar as normas básicas da competencia, reformular o alcance das actividades comerciais e proporcionar un novo conxunto de armas competitivas.

A segunda reunión foi o 10 de decembro de 2015 en Santiago de Compostela, traballando na “**Mellora da loxística no transporte**”. Tratouse a mellora na loxística do sector alimentario, cuestión moi solicitada por todas as cooperativas adheridas ao programa icoopera. Participaron representantes de cooperativas agroalimentarias galegas de horta, leite, insumos agrarios, das catro provincias galegas; de cooperativas de transporte, representadas por UCOGATRA (Unión de Cooperativas Galegas de Transporte), e da Escola Politécnica Superior de Lugo pertencente á Universidade de Santiago de Compostela (USC) e a Facultade de Informática da Universidade da Coruña (UDC).

Tras comezar presentando o proxecto e, especificamente, o concepto de rede de intercooperación e os obxectivos que persegue, os profesores universitarios Carlos Amiama e Luisa Carpenle, o investigador José Ramón Lozada e o informático Xoán Carlos López expuxeron os estudos e proxectos realizados ata o momento sobre o aforro de custes en loxística, no que tamén participara algunha cooperativa agroalimentaria. As conclusións ás que se chegaron foron:

- » As TIC son fundamentais no proceso de maximización dos sistemas e rutas loxísticas.
- » Existen aplicacións xeneralistas á disposición do público en xeral que poden non ser as máis eficientes para mellorar a eficiencia das rutas

loxísticas, polo que se fai necesario investir en aplicacións (apps) específicas.

- » Os motivos que fan necesarias estas apps específicas son, por un lado, as localizacións das explotacións agrarias (os seus accesos, ás veces, son simplemente pistas sen asfaltar, non hai indicacións cartográficas etc.) e, por outro, as características dos propios camiós (dimensións: vehículos articulados, altura, anchura, peso, etc.).
- » Foros deste tipo son necesarios para establecer relacións de intercooperación entre cooperativas de diversos sectores e ámbitos (coma, neste caso, agroalimentarias e de transporte), así como con institucións que poden achegar coñecemento investigador, tales coma as universidades e os centros tecnolóxicos.

A seguinte reunión realizouse o 1 de febreiro do 2016 no Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM) na Coruña, traballando coa rede de **“Valorización de Residuos Agrarios”**. A xornada centrouse no complexo problema dos residuos agrarios, tratando temas de interese común tales como a optimización do dimensionamento de fosas para conseguir un aforro de gastos de fertilización, e a xestión de efluentes, augas pluviais e xurro.

A xornada reuniu nun mesmo foro a persoas pertencentes a cooperativas de traballo asociado, cooperativas agroalimentarias, enxeñeiros agrónomos e membros do CIAM, todos eles moi interesados en establecer relacións e compartir know how que ofrezca alternativas de solución. As conclusións principais da reunión foron as seguintes:

- » A innovación pasa por transformar unha explotación convencional, tradicional, que usa fertilizantes químicos, nunha explotación sustentable e responsable co medio ambiente. A I+D+i faise necesaria e require de traballo conxunto: granxas piloto, expertos agrónomos, centros de investigación e cooperativas. É un traballo en rede.
- » A eficiencia en custes tamén virá da man da I+D+i.
- » Outro reto para a I+D+i é que facer coas augas de limpeza da leitería, da sala de espera, da sala de muxido etc., o seu aproveitamento e canalización. O mesmo sucede cos efluentes dos silos e das fosas de xurro.
- » No CIAM, como se puido comprobar na visita que houbo a posteriori, están investigando cales son os métodos óptimos para acadar estes obxectivos.

O venres 5 de febreiro de 2016 levouse a cabo na sede de AGACA en Santiago de Compostela a reunión coa rede de intercooperación de **“Eficiencia enerxética”**. Na xornada participaron membros de cooperativas de traballo asociado, cooperativas agrarias, o Centro Tecnolóxico de Eficiencia e Sostibilidade Enerxética (EnergyLab), e a empresa Gaélica Solar. Os principais temas expostos trataron as seguintes cuestións:

- » O aproveitamento da enerxía xerada a partir do biogás producido polos residuos agrogandeiros, co que se podería cubrir parte da demanda da mobilidade agraria.
- » Os proxectos de I+D+i desenvolvidos por Gaélica Solar ao longo da súa traxectoria, sempre vinculados ao sector primario e contando con cooperativas como principais aliados.
- » O aproveitamento da luz solar, coas súas diferentes, variadas e múltiples utilidades aplicables ao sector agrogandeiro.

As conclusións acadadas durante a celebración da xornada foron:

- » É necesario que centros tecnolóxicos como Energylab e o sector cooperativo traballen en conxunto, formando unha rede de intercooperación dinámica e produtiva.
- » Energylab pretende poñer en marcha proxectos piloto de transformación de metano en biogás coa colaboración das cooperativas e das súas ganderías.
- » As cooperativas viron factibles varias colaboracións con Gaélica Solar no eido do uso da luz solar, sobre todo no que respecta á calefacción de invernadoiros e limpeza e desinfección de granxas.

A última reunión estivo relacionada coa dinamización de redes de intercooperación, e celebrouse o 11 de febreiro de 2016 no Colexio Possumus en Vigo, traballando coa rede de “As TIC na educación: e, agora, que?”. Na xornada participaron socios de cooperativas de ensino e expertos en TIC.

Durante a xornada analizouse a situación actual das TIC na educación, da formación ao profesorado e dos perigos da rede para as persoas menores de idade. Tratáronse tamén temas como a propiedade intelectual, a aprendizaxe por proxecto, o pensamento computacional e as posibilidades de

incorporación das tecnoloxías nas aulas. Entre as principais conclusións acadadas durante a reunión destacan:

- » A vía óptima para a aprendizaxe das novas tecnoloxías é a da “aprendizaxe xogando coas TIC” e os mestres e mestras deberían estar inmersos nun continuo proceso de formación. Tamén é importante a preparación dos pais e nais do alumnado, para que sexan conscientes do que estes van aprender.
- » É necesario que expertos en TIC como os desta xornada e o sector das cooperativas de ensino traballen en conxunto, formando unha rede de intercooperación dinámica e produtiva, que perdure no tempo.
- » Produciuse un intercambio de contactos, porque os participantes consideran que é necesario celebrar máis eventos deste estilo cos pais e nais do alumnado, así como outras nas que se formulen dúbidas que poidan iralles xurdindo aos mestres e mestras no seu día a día coas tecnoloxías da información e da comunicación.

3.2. Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas

O servizo estableceu como obxectivo o lanzamento de dez proxectos de innovación xurdidos dos integrantes das cooperativas galegas. O traballo que había que realizar pasaría por:

- » Apoio aos integrantes na elaboración de propostas de proxectos.
- » Procura e selección das convocatorias públicas de financiamento, adecuadas á natureza dos proxectos.
- » De ser o caso, asistencia na formalización de solicitudes para as convocatorias públicas seleccionadas e seguimento ata a súa resolución.

A partir da información identificada nas entrevistas presenciais coas cooperativas adheridas ao servizo, realizouse a formulación dos seguintes proxectos de I+D+i:

Cooperativa Líder	Acrónimo	Título	Socios / Colaboradores
Eidosela, S. Coop. Galega	ECOVIN	Ecoeficiencia na produción de viño nunha cooperativa vitivinícola: redución da pegada de carbono	Eidosela, S. Coop. Galega
			EVEGA
			Universidade de Santiago de Compostela
Viña Moraima, S. Coop. Galega	RATIÑO	Caracterización da variedade de uva galega ratiño e proceso piloto de vinificación experimental	Viña Moraima, S. Coop. Galega
			Misión Biolóxica de Galicia
Feiraco, S. Coop. Galega	GALILACTO	Desenvolvemento de novos produtos de alto valor engadido a partir de leite mellorado	Feiraco, S. Coop. Galega
			Irmandiños, S. Coop. Galega
			Melisanto, S. Coop. Galega
			Agris, S. Coop. Galega
			Acolat, S. Coop. Galega
			USC-APLTA
			Universidad de Málaga
Strelia Electrotecnia, S. Coop. Galega	HUMIDIMETROS_RF	Electrónica para a industria agroalimentaria, madeireira e biotecnolóxica	Strelia Electrotecnia, S. Coop. Galega

Agroflor, S. Coop. Galega	CARAVEL	Estudo para o óptimo cultivo de caraveis en maceta	Agroflor, S. Coop. Galega
			Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo (CIAM)
Terras da Mariña, S.Coop. Galega	OPTIFAB	Optimización e desenvolvemento dun prototipo de máquina peladora de fabas	Terras da Mariña, S.Coop. Galega
			Universidade de Santiago de Compostela
Santa María do Val, S.Coop. Galega	PEMENTO	Mellora dos sistemas de produción e envasado do pemento do Couto	Santa María do Val, S.Coop. Galega
			Universidade de Santiago de Compostela
Vélaro, S.Coop. Galega	CORDEIRO	Estudo da análise de ciclo de vida e a caracterización da carne de cordeiro e dos modelos produtivos galegos	Vélaro, S. Coop. Galega
			Centro Tecnolóxico da Carne
Terras da Mariña, S.Coop. Galega	FABAS	Mellora da produción e da competitividade da faba de Lourenzá	Terras da Mariña, S. Coop. Galega
			Universidade de Santiago de Compostela
Amarelante, S.Coop. Galega	CASTIÑEIROS	Viabilidade do aproveitamento integral dos bosques de castiñeiros	Amarelante, S.Coop. Galega
			Auriensis Selectum

Estes proxectos foron presentados a convocatorias públicas de axudas como “Accións de cooperación para o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías no ámbito agroalimentario, agrícola e forestal”, “CDTI INTERCONECTA 2015”, “CDTI NEOTEC 2015” ou “Creación de grupos operativos de innovación da AEI en materia de produtividade e sustentabilidade, agrícola e forestal”.

3.3. Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC

Durante o servizo acadouse o obxectivo de acompañamento e titorización de 94 cooperativas. A continuación, móstrase o listado de cooperativas adheridas ao programa:

Cooperativa	Clase	Provincia
A CARQUEIXA, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
ABEIRO SOCIAL, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
ACR Asesores, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
ADEGAS E VIÑEDOS PACO & LOLA	Cooperativa agraria	Pontevedra
ADS GESTIÓN, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
AGRIS, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
AGROFLOR, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
AILALELO DESEÑO GRÁFICO, S.COOP.GALEGA	Traballo asociado	Lugo
ALGALIA, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
AMARELANTE, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
AMEGROVE, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
ANACOS DE VIDRO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
APOIO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
ARDORA FORMACIÓN Y SERVICIOS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
ARTESÁNS DA PESCA, S.COOP. GALEGA	Cooperativa do mar	A Coruña
ASITECNO, S.COOP.GALLEGA	Traballo asociado	A Coruña
BARQUITO VELERO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
BICO DE GRAO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
BIOCOOP, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
CAMPO DE PÁRAMO, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
CARPINTERÍA EBANISTERÍA CAMPOLONGO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
CENTRO DEPORTIVO FIT SPORT, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
COAFOR, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
COAFOR, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
COBIDEZA, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
COFFEE PARK, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
COGASAR, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
COGRAF, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña

COMO CABRAS, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
CONDADO PARADANTA, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
CONSERVATORIO HISTÓRICO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
COOPERATIVA DE PRODUTORES DO CAMPO DA CAPELA, S.COOP.GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
COOP. DE TRANSPORTISTAS DEL PUERTO DE CORUÑA, S. COOP. GALEGA	Cooperativa de transporte	A Coruña
COOPERATIVA RIBEIRA DO NAVIA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
COPAGRO, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
COREBER, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
COUSAS DA TERRA, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
CULTURACTIVA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
CUME DO AVIA, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
CUSOVIAME, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
D5 ASESORES VIGO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
DALLE QUE DALLE, S.COOP.GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
DISERGAL, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
EDUCULTORAS, S.COOP.GALLEGA	Traballo asociado	A Coruña
EL PLANTEL COMARCAL DE BETANZOS	Cooperativa agraria	A Coruña
EMECEUVE CONSULTORES, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
ENTREMURROS GESTIÓN Y OBRAS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
EQUAL, S.COOP GALEGA	Traballo asociado	Ourense
ESCOLA INFANTIL CHIP-CHOP, S.C.G.	Traballo asociado	A Coruña
ESTRADA DE TRANSPORTES (ESTRANS)	Cooperativa de transporte	Pontevedra
FAISCAS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
FERROLANA DE PROFESORES DE AUTOESCUELA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
FORVI, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
FRUGAL, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
FRUTAS SITA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
FYLSEM ASESORES, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
GABINETE TÉCNICO AGROPECUARIO TERRA CHÁ, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
GAIA DOS NENOS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
HORSAL, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
HORTOFLOR, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
INDA INICIATIVAS DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña

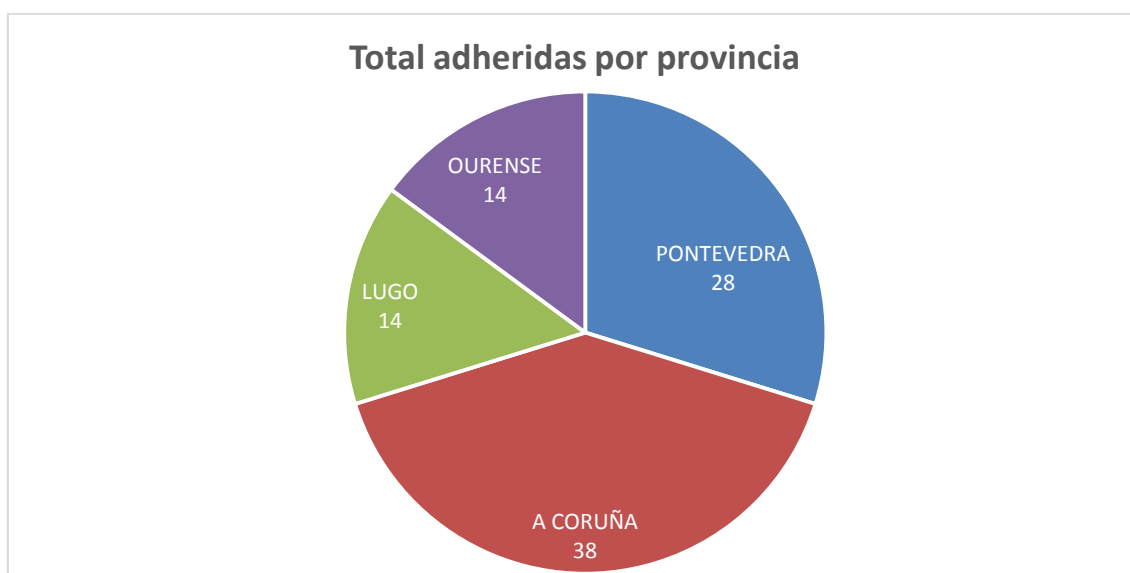
INPREGA, S.COOP.GALLEGA	Traballo asociado	A Coruña
INTERGAL, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
JESÚS NAZARENO, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
LEIRA, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
LUSCOFUSCO UN ESPAZO PARA SENTIR, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
MEDATLANTIA CONSULTORÍA EUROPEA, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
MELISANTO, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	A Coruña
MILHULLOA, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	Lugo
NOVALUX, S.COOP.GALLEGA	Traballo asociado	A Coruña
PREXAS, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
PULPONOR, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
QNECESITAS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
REXENERANDO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
ROIS XARDÍN, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
RUTAS DEL ATLÁNTICO, S. COOP. GALEGA	Cooperativa de transporte	Pontevedra
S. COOP. GALEGA CLAIMO	Traballo asociado	Pontevedra
SANTA MARÍA DO VAL, S. COOP. GALEGA	Cooperativa consum. e usuarios	A Coruña
SATEGA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
SEISPOROITO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
STRELIA ELECTROTECNIA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
TEIXUGO, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
TERO AUTOTRANS, S. COOP. GALEGA	Cooperativa de transporte	Pontevedra
TERRAS DA MARIÑA, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
TRANSPORTES DEL LEREZ, S. COOP. GALEGA	Cooperativa de transporte	Pontevedra
TRESPÉS, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Pontevedra
URDIME, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
VÉLARO, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Lugo
VIÑA MORAIMA, S.COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Pontevedra
VIRGEN DE LAS VIÑAS, S. COOP. GALEGA	Cooperativa agraria	Ourense
XANELA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
XEIRA CONSULTORA, S.COOP. GALEGA	Traballo asociado	A Coruña
XEITURA: XESTIÓN INTEGRAL DE PATRIMONIO CULTURAL, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense
XIAMA, S. COOP. GALEGA	Traballo asociado	Ourense

Na seguinte táboa preséntase o reparto territorial por provincias das cooperativas adheridas ao proxecto:

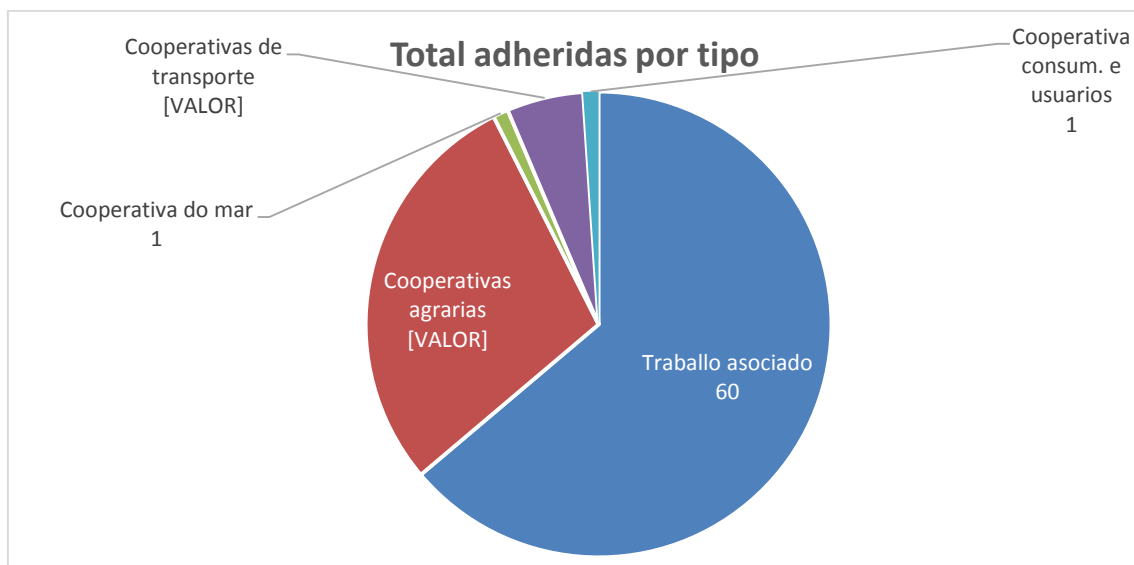
	TOT
TOTAL ADHERIDAS	94
PONTEVEDRA	28
A CORUÑA	38
LUGO	14
OURENSE	14

Por tanto, o reparto territorial das cooperativas adheridas quedou como se amosa nos seguintes gráficos:

Facendo unha diferenciación entre os sectores produtivos, o reparto queda do seguinte xeito:

	TOT
ADHERIDAS TIPO	94
Traballo asociado	60
Cooperativas agrarias	27
Cooperativas do mar	1
Cooperativas de transporte	5
Cooperativas de consumidores. e usuarios	1

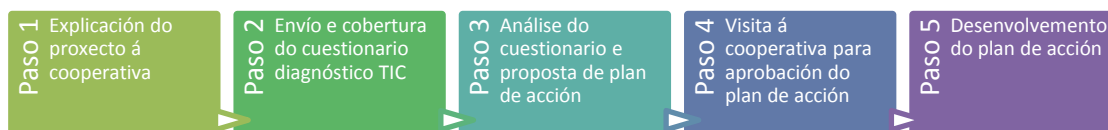
Como primeiro paso na actuación de inmersión TIC, realizouse para cada cooperativa identificada un diagnóstico da situación da organización e da súa contorna en relación coas TIC. Entre os elementos que se valoraron, incluíuse o grao de presenza na rede, necesidades formativas, análises de utilización e potencialidades das TIC, medios e equipos dispoñibles.

A partir dos resultados do diagnóstico TIC realizado a cada cooperativa, redactouse un informe diagnóstico individualizado de conclusións, recomendacións e propostas de mellora, axeitado á capacidade de autoxestión da cooperativa, con recomendacións de implantación de solucións TIC.

PROCESO INMERSIÓN TIC

En función das características e capacidades de autoxestión da cooperativa, propuxéronse dous niveis de intervención:

- » **Itinerario básico:** cooperativas nas que se detectan necesidades esenciais en relación coa implantación das ferramentas TIC.
 - **Deseño/revisión da imaxe corporativa**, incluíndo temas como logotipo e manual de estilo.
 - **Creación/revisión da páxina web da organización**, actuando como canle de comunicación interna cara aos seus asociados e externa cara a clientes.
 - **Inclusión da organización nas principais redes sociais**, en función do seu perfil e as súas necesidades (Facebook, Twitter, Google+, Pinterest, Linkedin,...) incluíndo un manual básico de uso.
 - **Incorporar a información da cooperativa ao directorio e catálogo de www.intercooperar.coop** como punto de entrada da presenza en internet.
- » **Itinerario avanzado:** cooperativas que xa dispoñían de infraestrutura técnica e humana propia e presenza na rede, polo que poden abordar procesos de consolidación e mellora a través do uso das TIC. Ademais da revisión dos mesmos puntos do nivel básico incluía actuar nos seguintes ámbitos:
 - **Incorporación da organización ao comercio electrónico**, a través da posta en marcha dunha tenda virtual dos seus produtos e servizos, dentro do portal **ecoopmercio**
 - **Deseño dun plan de Social Media en internet**, a través da promoción da organización nas redes sociais e produtos nos principais portais e buscadores.

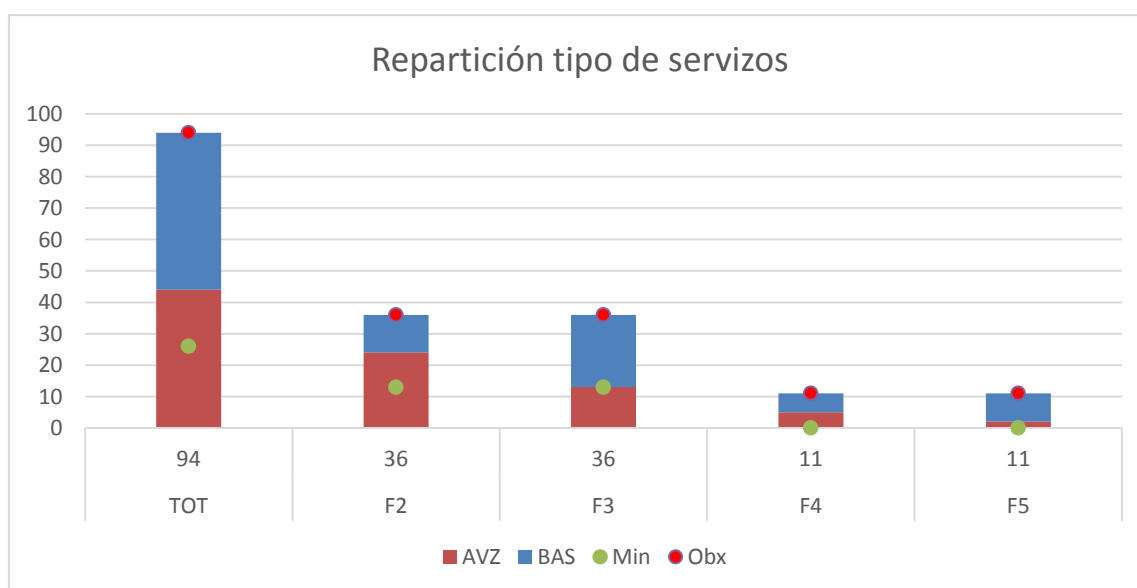

- De xeito complementario, apoio na selección e **posta en marcha dun sistema de xestión** baseado en ferramentas de software libre, para a xestión electrónica de elementos como facturación, contabilidade, xestión documental, conexión en rede ...

Considerouse que as cooperativas que desexasen unha intervención avanzada tamén debían dispor dunha intervención básica que garantise uns niveis estándar de presenza das TIC.

A partir destas indicacións, consensuouse o plan de acción a través dunha entrevista cos responsables da cooperativa e o equipo de proxecto comezou a realizar as actuacións marcadas para cada itinerario establecido. A distribución de servizos realizados en relación cos dous niveis de intervención, básico e avanzado (inclúe intervención básica previa), quedou repartida da seguinte maneira, ao longo dos fitos nos que se dividiu o proxecto icoopera (ver apartado 4 CRONOLOXÍA DOS TRABALLOS REALIZADOS):

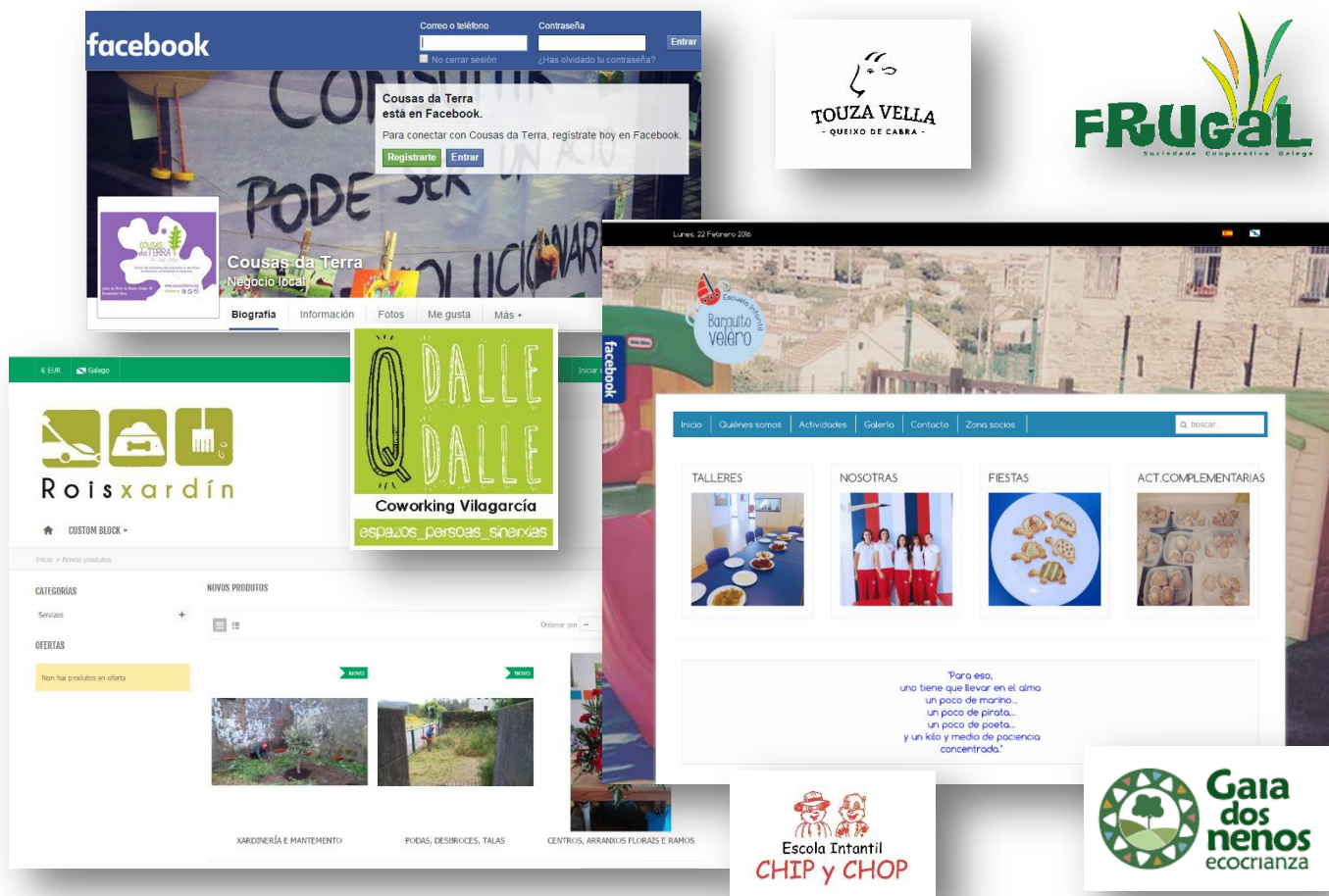
	TOT	F2	F3	F4	F5
	94	36	36	11	11
SERVIZOS BASICOS	50	12	23	6	9
SERVIZOS AVANZADOS	44	24	13	5	2
Obxectivo mínimo de serv. avanzados	26	13	13	0	0
Obxectivo total servizos	94	36	36	11	11

Se analizamos cada un destes servizos, podemos chegar aos seguintes resultados desagregados:

- » Tráballose no deseño ou redeseño de 19 logotipos.
- » Redactáronse 58 manuais de identidade corporativa.
- » Fíxéronse 66 novos deseños ou redeseños de webs, dos que 36 foron completamente novas.
- » Dentro das actuacións de presenza na internet, déronse de alta ou revisáronse os perfís en redes sociais de 49 cooperativas.
- » Creáronse 11 tendas virtuais na web de comercio electrónico eccoopmercio.coop.
- » Deseñáronse 44 plans de marketing en internet para produtos ou servizos.
- » Prestouse apoio ao desenvolvemento ou implantación de aplicacións de xestión en 7 cooperativas, baseadas en software libre.

3.4. Plataforma web de innovación e TIC

Para dar soporte ao programa icoopera, púxose en marcha o novo sitio web de innovación e TIC baixo o dominio www.innovacioncooperativas.coop. Neste espazo web ofrécese información e asistencia sobre o proxecto e serve como plataforma de formación e difusión.

Os traballos comezaron coa revisión da situación da web utilizada na primeira edición do servizo icoopera, para a dinamización, mantemento e actualización de contidos e das súas utilidades, ata ese momento centradas no fomento da I+D+i nas cooperativas e redes e en moitos casos desfasados.

Adaptáronse os contidos á nova imaxe corporativa e procedeuse á integración dos novos contidos referidos a TIC e dos contidos revisados e actualizados baixo o epígrafe do fomento da I+D+i nas cooperativas e redes, de xeito que se presentasen como unha única plataforma web.

Dentro do servizo, traballouse no mantemento e actualización dos contidos da web que incluíu actualizar novas, documentación e actividades de formación etc. Ademais da revisión mensual de contidos xeneralistas da nova web de I+D+i e TIC para a inclusión do material xerado durante as accións do proxecto, actualizáronse diariamente as novas relacionadas con estes campos.

De cara a manter actualizada a web, realizouse a revisión semestral do deseño e funcionalidades, con introdución de novas áreas ou apartados cos contidos que se estimaron oportunos, sempre dentro do ámbito do proxecto.

Tamén se traballou intensamente nas redes sociais, activando perfís en Facebook, Twitter e Google+, así como un canal en YouTube e sindicación de contidos mediante RSS:

<https://www.facebook.com/icoopera.innovacion.tic>

<https://twitter.com/icoopera>

<https://plus.google.com/114474174108223089368>

<https://www.youtube.com/channel/UCa9IlnSY7wUh5Wbl18MM6jQ>

<http://www.innovacioncooperativas.coop/feed/>

Creouse un Foro TIC moderado e atendido por técnicos do equipo consultor, aberto para intercambio de experiencias na inmersión TIC, así como para o seguimento de cuestións e FAQs relacionadas coa prestación do servizo.

[icoopera, un programa de promoción do cooperativismo](#) > [Foros](#) > [Contacto](#) > Foro asesoramento TIC [Suscribir](#)

Este foro contiene 1 hilo y lo actualizó admin hace 1 día, 10 horas.

Foro	Debates	Publicar	Último mensaje
Cuestións sobre o servizo TIC Espazo para as cuestións relativas á prestación do servizo de dinamización das TIC dentro do programa icoopera.	0	0	Sin hilos
Experiencias TIC Foro para comentar as experiencias no uso das TIC nas cooperativas.	0	0	hace 1 día, 10 horas admin

Viendo 1 debate (de un total de 1)

Debate	Usuarios	Publicar	Último mensaje
Normas do foro Iniciado por: admin	1	1	hace 1 día, 10 horas admin

Para facilitar o contacto entre alumnos e profesores, estableceuse tamén un sistema de foros de axuda, específicos para cada acción formativa:

Foro

[Foro do Curso "Estratexia de innovación e comercialización de resultados"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Estratexia.

[Foro do Curso "Creatividade no deseño de novos produtos e servizos"](#)

Neste foro podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Creatividade.

[Foro do Curso "Vixilancia Estratéxica"](#)

Neste foro podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Vixilancia.

[Foro do Curso "Xestión de proxectos de I+D+i"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Proxectos.

Foro

[Foro do Curso "Comercio Electrónico"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de ecomercio.

[Foro do Curso "Marketing dixital e Redes Sociais"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Marketing

[Foro do Curso "Presenza en Internet e uso básico das TICs"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de Internet.

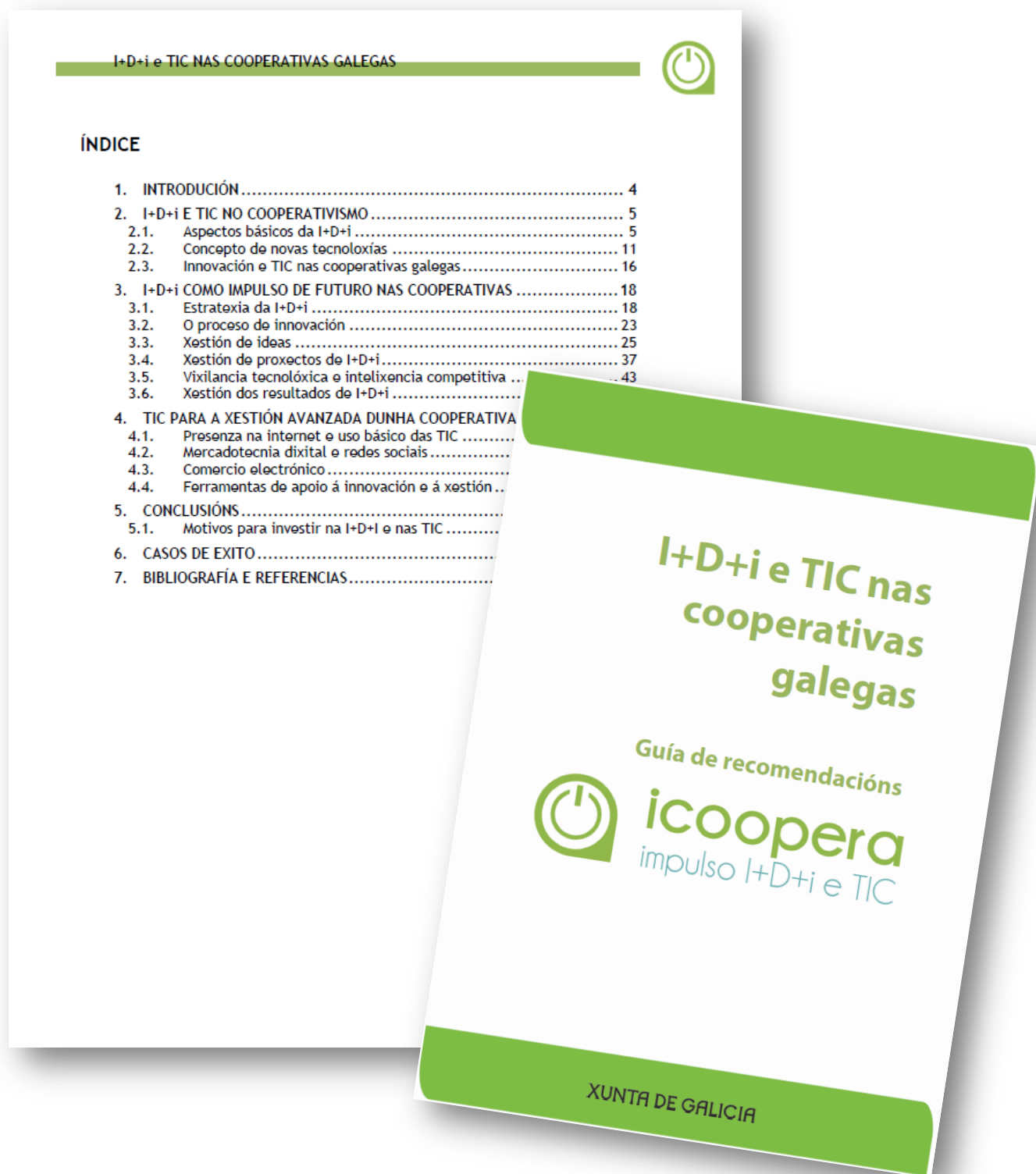
[Foro do Curso: "Ferramentas TICs para a xestión avanzada dunha cooperativa"](#)

Neste fio podedes formular as vosas cuestións ao profesorado en relación ao curso de ferramentas TIC.

3.5. Estudos e publicacións en materia de I+D+i e TIC

O equipo consultor traballou para completar o documento divulgativo “I+D+i e TIC nas cooperativas galegas. Guía de recomendacións”

A edición desta guía responde ao compromiso da Consellería de Economía, Emprego e Industria de dotar as organizacións cooperativas de Galicia dunha ferramenta para a xestión da I+D+i e das tecnoloxías da información e da comunicación que lles permita ser máis eficaces e eficientes no desenvolvemento de novos produtos e na protección e posta en valor dos resultados dos seus proxectos innovadores. Deste xeito, preténdese establecer un marco de referencia e actuación para as organizacións no ámbito da I+D+i e das TIC, de maneira que se integren na súa estratexia, organizándose e capacitándose para innovar. Búscase impulsar o desenvolvemento de novos e mellorados produtos e procesos, avanzando na consecución de cooperativas cada vez máis competitivas e sustentables.

O texto articúlase en dúas liñas principais, aínda que entrecruzadas:

- » Axudar a definir novas ideas e desenvolver proxectos de I+D+i, ademais de servir de guía para organizar o proceso de innovación global das cooperativas.
- » Presentar os conceptos, usos e aplicacións software esenciais para o aproveitamento das tecnoloxías da información e da comunicación no proceso de negocio.

Coa elaboración desta publicación, preténdese facilitar a sistematización da I+D+i e ofrecer coñecemento para ampliar o uso das TIC nas cooperativas.

Desta obra imprimíronse 1.500 exemplares e está dispoñible para a súa consulta e descarga na seguinte ligazón:

<https://libraria.xunta.gal/gl/idi-e-tic-nas-cooperativas-galegas-guia-de-recomendacions>

O texto distribúese cunha licenza CC-Atribución.CompartirIgual 4.0 España de Creative Commons. Para ver unha copia de licenza, visitar:

https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.es_ES

A guía inclúe tamén algúns exemplos de boas prácticas na xestión da I+D+i e no aproveitamento das ferramentas TIC, xurdidas das cooperativas e asociacións galegas nos últimos anos, de xeito que sirvan de exemplo tractor.

I+D+i e TIC nas Cooperativas Galegas

CASO DE ÉXITO

icoopera
impulso I+D+i e TIC

A empresa

SeisPorOito, Sociedade Cooperativa Galega, fundada en Vigo en 2014, é o resultado dos sonhos, das ilusións, do amor pola música, do gusto polas cousas ben feitas..., de tres compañeiros cun certo percorrido nese ámbito e no da súa ensinanza, que consideran a existencia de necesidades por cubrir a este respecto no sur da provincia de Pontevedra.

SeisPorOito S.C.G.
música e danza

A oferta de SeisPorOito consiste nun servizo ideado para cubrir diversas necesidades musicais e culturais dos seus socios, práctica dun instrumento, creación de música, etc.

Trátase de que o produto sexa personalizado, adaptado a cada músico segundo a súa idade, o seu ritmo de aprendizaxe, polo cal asiste ás aulas. Ademais do ensino da música, tamén a defensa da transmisión da cultura galega e dos valores que teñen un papel importante, como a autodisciplina.

Motivación do proxecto

SeisPorOito, Sociedade Cooperativa Galega, manifestou que o seu interese en desenvolver un proxecto web, e manifestou que o seu interese en desenvolver un proxecto fundamentalmente para a creación dunha comunidade de usuarios.

A súa presenza nas redes sociais como Facebook e Twitter, pero consideraban que non estaban a aproveitar ao máximo a promoción da cooperativa e dos seus produtos.

Ademais, interesaba renovar o logotipo e a imaxe para os vindeiros cursos e sinalar a súa presenza nas redes sociais.

A solución e o resultado

Desde o servizo icoopera, fíxose unha **revisión e actualización do logotipo** que viñan utilizando, cambiando trazos, cores e tipografía, acompañado dun **manual de identidade** para o seu uso corporativo.

Realizouse un **Plan de Marketing nas Redes Sociais** para os produtos que a cooperativa escolleu e recomendouse o rexistro en directorios de empresa e portais sectoriais. Tamén foi importante a localización da cooperativa no servizo de Google Maps.

E como elemento principal, o equipo TIC deseñou e programou unha nova **Web** axustada ás necesidades amosadas pola cooperativa:
<http://www.seisporoito.coop/>

CONTACTO
Aulas de Música e Danza "O Carballo":
Praza de Miraflores, 1 - Sándoma (Vigo)
Teléfono: 699 23 12 48
Email: seisporoito.coop@gmail.com

Unha actitude proactiva nas redes sociais e contar cun soporte dinámico como é a nova web, permitiu chegar a clientes de toda a área da Provincia.

LOCALIZACIÓN
Google Maps

SeisPorOito S.C.G.
música e danza

SeisPorOito S.C.G.
música e danza

SeisPorOito S.C.G.
música e danza

eusumo
Cooperativas e Sociedade Galega

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
"O FSE inviste no teu futuro"

XUNTA DE GALICIA

3.6. Promoción do programa

3.6.1. Material promocional

Tomando como punto de partida o logotipo utilizado na primeira edición do servizo icoopera, deseñouse un novo logotipo representativo desta nova etapa do programa, así como a imaxe corporativa básica que se utilizaría na documentación do proxecto e no portal web.

O deseño finalmente escollido para representar o proxecto foi o seguinte:

Con esta imaxe preténdese dar continuidade ao anterior servizo do ano 2011, mantendo a denominación común icoopera, pero engadindo o perfil específico de asesoramento en tecnoloxías da información e da comunicación, como novidade desta edición.

O equipo creativo do proxecto proporcionou a base do material promocional que foi utilizado na execución das actividades previstas no servizo.

3.6.2. Xornada de difusión de resultados

O día 25 de febreiro tivo lugar no hotel Eurostars San Lázaro de Santiago a xornada aberta de presentación de resultados do programa icoopera e actividades desenvolvidas, que serviu para dar a coñecer a cooperativas, axentes involucrados no sector cooperativista galego e partes interesadas en xeral, os beneficios que proporciona dispoñer de equipos humanos capacitados para xestionar e potenciar a investigación, o desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e o uso das tecnoloxías da información e da comunicación.

Durante esta xornada amosáronse os principais resultados acadados co programa, presentando casos de éxito de cooperativas para as que a innovación e o uso das TIC actuou como motor de desenvolvemento técnico e económico e entregouse unha completa guía de recomendacións sobre o uso das Tic e da I+D+i nas cooperativas galegas.

Ademais de subliñar o papel do cooperativismo como oportunidade no contexto económico e social actual, a xornada serviu tamén para fomentar as redes de intercooperación, de xeito que cooperativas de distintos sectores traballen conxuntamente e se beneficien das sinerxías que se logren.

Entre as charlas, contouse coa presentación das experiencias de éxito cooperativo das entidades Terras da Mariña, S. Coop. Galega (a cargo de José Cuadrado) e Seisporoito, S. Coop. Galega (con Rosana Francisco).

Para falar das redes de intercooperación, que buscan que cooperativas de diferentes sectores poidan colaborar e establecer sinerxías para resolver problemáticas comúns, contouse coas charlas dos representantes de tres cooperativas: Celso Gándara, de Algalia, S. Coop. Galega, dedicada a consultoría; Marián Fernández, da cooperativa cultural O Cable Inglés, S. Coop. Galega, e Francisco Padín, de Amegrove S. Coop. Galega, dedicada ao mexillón.

A xornada rematou cunha rolda de contactos para que as persoas asistentes puidesen intercambiar experiencias, necesidades e oportunidades, buscando establecer vínculos de colaboración.

4 CRONOLOXÍA DOS TRABALLOS REALIZADOS

A continuación móstrase unha serie de cadros resumo dos traballos realizados nos diferentes fitos no desenvolvemento do proxecto, acordes á oferta técnica para a realización dos servizos.

FITO 1: 15/12/2014	
ACTUACIÓNS COMPROMETIDAS	COMENTARIOS E OBSERVACIÓNS
Posta en marcha do asesoramento técnico permanente ás cooperativas que o soliciten en todos os aspectos relacionados coas materias, coa xestión de proxectos e coa utilización das TIC.	Preparouse unha carta onde se explica o obxectivo da iniciativa que se está a por en marcha e se convida a participar nas actividades, sinalando información de contacto co persoal técnico do servizo.
Selección das redes de intercooperación en materia de I+D+i e TIC e captación das cooperativas.	Redacción de enquisa diagnóstico dirixida ás cooperativas, para coñecer a situación de partida en I+D+i, TICS e o seu interese na participación en Redes de Intercooperación. Segmentación e selección preliminar de cooperativas de interese. Establecemento dos criterios de avaliación das enquisas.
Posta en marcha da plataforma web de innovación e TIC.	Revisouse a citada web e preparouse un informe de recomendacións, incluíndo o deseño do novo espazo de TIC.
Elaboración de guía divulgativa en materia de I+D+i e TIC.	Documento divulgativo “I+D+i e TIC nas cooperativas galegas. Guía de recomendacións”
Material divulgativo e material promocional.	Creación da imaxe corporativa do proxecto e material promocional, así como de apoio ás actividades.
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas, a través do acompañamento e titorización dun mínimo dun proxecto de innovación.	Memoria do proxecto de I+D+i titulado “ECOOPVIN: Ecoeficiencia na produción de viño nunha cooperativa vitivinícola: redución da pegada de carbono”

FITO 2: 31/05/2015	
ACTUACIÓNS COMPROMETIDAS	COMENTARIOS E OBSERVACIÓNS
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas, a través do acompañamento e titorización dun proxecto de innovación.	Preséntase memoria do proxecto de I+D+i titulado “CARACTERIZACIÓN DA VARIEDADE DE UVA GALEGA RATIÑO E PROCESO PILOTO DE VINIFICACIÓN EXPERIMENTAL” de Viña Moraima, S. Coop. Galega.
Desenvolvemento dun mínimo de dúas accións divulgativas de sensibilización e dinamización de carácter presencial, en materia de I+D+i e TIC	Desenvolvéronse 2 xornadas divulgativas : • Xornada 1: Santiago – MUPEGA – Data: 18/03/2015 • Xornada 2: Pontevedra – Pazo da Deputación – Data: 27/05/2015
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC, a través do acompañamento e titorización de 36 cooperativas (12 nivel básico e 24 nivel avanzado)	Contacto e asistencia a 36 organizacións , entre as que se executaron: • 12 itinerarios básicos. • 24 itinerarios avanzados.

Desenvolvemento de dúas accións formativas específicas en materia de I+D+i, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación e docencia on-line de 2 cursos I+D+i : • Curso “Vixilancia Estratéxica” • Curso “Creatividade”
Desenvolvemento de dúas accións formativas específicas en materia de TIC, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación e docencia on-line de 2 cursos TIC : • Curso: “Presenza en Internet e uso básico das TICs” • Curso: “Marketing dixital e redes sociais”
MELLORAS E OUTRAS ACTUACIÓNS	
Dinamización de redes de intercooperación	Rede “Xestión da canle comercial nas cooperativas”

FITO 3: 31/10/2015	
ACTUACIÓNS COMPROMETIDAS	COMENTARIOS E OBSERVACIÓNS
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas, a través do acompañamento e titorización de dous proxectos de innovación.	Preséntanse as memorias de 2 proxectos de I+D+i : • Proxecto “GALILACTO” liderado por Feiraco, S. Coop. Galega. • Proxecto “HUMIDIMETROS_RF” da cooperativa Strelia, S. Coop. Galega. Estes proxectos foron presentados a convocatorias públicas de axudas do CDTI.
Desenvolvemento dun mínimo de dúas accións divulgativas de sensibilización e dinamización de carácter presencial, en materia de I+D+i e TIC	Desenvolvéronse as 2 xornadas divulgativas que estaban programadas: • Xornada 3: Vigo – Edif Xunta – Data: 20/10/2015 • Xornada 4: Ourense – Pazo da Deputación – Data: 27/10/2015
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC, a través do acompañamento e titorización de 36 cooperativas (23 nivel básico e 13 nivel avanzado)	Contacto e asistencia a 36 organizacións , entre as que se executaron: • 23 itinerarios básicos. • 13 itinerarios avanzados. Participaron xa 76 cooperativas, cara ao obxectivo total de 94.
Desenvolvemento dunha acción formativa específica en materia de I+D+i, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación, docencia on-line e xornada presencial de 1 curso I+D+i : • Curso “Xestión de proxectos de I+D+i”
Desenvolvemento dunha acción formativa específica en materia de TIC, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación, docencia on-line e xornada presencial de 1 curso TIC : • Curso: “Comercio electrónico”

FITO 4: 15/12/2015	
ACTUACIÓNS COMPROMETIDAS	COMENTARIOS E OBSERVACIÓNS
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas, a través do acompañamento e titorización de dous proxectos de innovación.	Preséntanse as memorias de 2 proxectos de I+D+i : • Proxecto “CARAVEL” da cooperativa Agroflor, S. Coop. Galega. • Proxecto “OPTIFAB” da cooperativa Terras da mariña, S. Coop. Galega.
Desenvolvemento dunha acción formativa específica en materia de I+D+i, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación, docencia on-line e xornada presencial de 1 curso I+D+i : • Curso “Estratexias de innovación e comercialización de resultados de I+D+i”

Desenvolvemento dunha acción formativa específica en materia de TIC, de carácter mixto (virtual e presencial)	Desenvolveuse documentación, docencia on-line e xornada presencial de 1 curso TIC : • Curso: “ Ferramentas TIC para a xestión avanzada dunha cooperativa ”
MELLORAS E OUTRAS ACTUACIÓNS	
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC, a través do acompañamento e titorización de 11 cooperativas (6 nivel básico e 5 nivel avanzado)	Contacto e asistencia a 11 organizacións , entre as que se executaron: • 6 itinerarios básicos. • 5 itinerarios avanzados. Participaron xa 83 cooperativas, cara ao obxectivo total de 94.
Dinamización de redes de intercooperación	Rede “ A mellora da loxística no transporte ”

FITO 5: 26/02/2016	
ACTUACIÓNS COMPROMETIDAS	COMENTARIOS E OBSERVACIÓNS
Organización dunha xornada de presentación e difusión de resultados	Xornada de peche do proxecto - Santiago – Hotel Eurostars – Data: 25/02/2016
Material divulgativo	Informe resumo de actuacións realizadas ao longo do servizo. Informe de difusión. Informe de formación.
MELLORAS E OUTRAS ACTUACIÓNS	
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de I+D+i nas cooperativas galegas, a través do acompañamento e titorización de catro proxectos de innovación.	Preséntanse as memorias de 4 proxectos de I+D+i : • Proxecto “FABAS” liderado pola cooperativa Terras da Mariña, S. Coop. Galega. • Proxecto “PEMENTO” da cooperativa Santa María do Val, S. Coop. Galega. • Proxecto “CORDEIRO” liderado por Vélaro, S. Coop. Galego. • Proxecto “CASTIÑEIRO” liderado por Amarelante S. Coop. Galega. Estes proxectos foron presentados a convocatorias públicas de axudas para grupos operativos de innovación.
Apoio singularizado ao desenvolvemento de programas de inmersión das cooperativas galegas nas TIC, a través do acompañamento e titorización de 11 cooperativas (9 nivel básico e 2 nivel avanzado)	Contacto e asistencia a 11 organizacións , entre as que se executaron: • 9 itinerarios básicos. • 2 itinerarios avanzados. Acádanse xa as 94 cooperativas obxectivo.
Dinamización de redes de intercooperación	Rede “ Valorización de residuos agrarios ” Rede “ Eficiencia Enerxética ” Rede “ As TIC na educación: e, agora, que? ”
Desenvolvemento accións formativas específicas en materia de I+D+i, de carácter mixto (virtual e presencial)	Peche dos cursos específicos de I+D+i e envío de diplomas ao alumnado.
Desenvolvemento accións formativas específicas en materia de TIC, de carácter mixto (virtual e presencial)	Peche dos cursos específicos de TIC e envío de diplomas ao alumnado.

O programa icoopera

O Programa icoopera é unha iniciativa impulsada pola Consellería de Economía, Emprego e Industria, a través da Secretaría Xeral de Emprego para potenciar a investigación, o desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e o uso das tecnoloxías da información e as comunicacións no contorno das cooperativas galegas

Proxecto cofinanciado:

FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

**XUNTA
DE GALICIA**